

Header

ID nr	Revision nr
002535	6
☆	

Valid version

Titel Personlig skyddsutrustning / Arbetskläder Personnel protective equipment / Workwear		
Utfärdat av Manufacturing / Refinery Nynashamn HSE Group / HSE Group	Processer Rules and work permits	
Författare Maria Froberg/NHN/SE/Nynas Bert Pedersen/NHN/SE/Nynas Jessica Augustsson/GBG/SE/Nynas Sara Berglund/NHN/SE/Nynas	Godkänd av Mikael Blank/JHV/SE/Nynas Cyril Thebault/NHN/SE/Nynas Anna Keereweer/GBG/SE/Nynas Ewa Beskow/JHV/SE/Nynas Par-Ola Andersson/NHN/SE/Nynas	
Dokumenttyp Instruction	Giltig fr o m 2015-12-04	Giltig till 2017-10-14

Personlig skyddsutrustning / Arbetskläder

Revisionsnot: (Nynäshamnsdelen)

- *5.1 Personlig skyddsutrustning: krav på hög sko för avdelningar PG och MTS*

1. Syfte

Att beskriva lagkrav samt företagets krav på bärande av personlig skyddsutrustning.

2. Omfattning eller tillämpligt område

All verksamhet vid Nynas AB i Sverige. Lokala regler gäller alltid och skall vara utformade i enlighet med denna instruktion.

3. Definitioner

(text infogas)

4. Generell instruktion

Personlig skyddsutrustning tillhandahålls av respektive arbetsgivare. Det innebär att Nynas AB inte tillhandahåller denna för entreprenörer/konsulter.

För personlig skyddsutrustning gäller Arbetsmiljöverkets föreskrifter om användning av personlig skyddsutrustning (AFS 2001:3 med ändringsföreskrifter) och utförande av personlig skyddsutrustning (AFS 1996:7 med ändringsföreskrifter). Se NMS 002350 Identifiering, implementering och uppföljning av lagar och andra krav inom HSE, Sverige samt säkerhetsföreskrifterna beskrivna i foldern "Säker bitumenhantering" (Se <http://www.nynas.com> - Bitumen - Publications - Safety Material).

Följande utrustningar är undantagna från föreskrifterna:

- a) Vanliga arbetskläder som inte är särskilt utformade för att skydda arbetstagarens säkerhet och hälsa.

b) Bärbar utrustning för att upptäcka och varna för risker och olägenheter. Exempel på sådan utrustning är personburna utrustningar för att mäta gashalt eller oxygenbrist (syrebrist).

En behov av bärbar utrustning enl. b) ovan, skall alltid föregås av en riskbedömning och noteras i arbetstillståndet alternativt ska krav framgå av säkerhetsbestämmelser för aktuell site.

Personlig skyddsutrustning skall användas när risken inte kan undvikas eller begränsas tillräckligt mycket genom allmänna tekniska skyddsåtgärder eller arbetsorganisatoriska åtgärder. Riskerna som den personliga skyddsutrustningen ska skydda mot ska dokumenteras i en riskbedömning däribland annat följande beaktas:

- arbetsrutiner,
- arbetsutrustning,
- arbetsplatsens utformning,
- arbetets varaktighet,
- vilken fysisk och psykisk belastning som uppstår av arbetet,
- termiskt klimat,
- riskens omfattning och frekvens,
- de särskilda förhållanden som råder på arbetsplatsen,
- individuella faktorer hos användaren.

Arbetsgivaren skall på förhand informera arbetstagaren om de risker som den aktuella personliga skyddsutrustningen skall skydda mot. Arbetsgivaren skall även ordna med instruktion och övning och, om det behövs, demonstrera hur utrustningen skall användas så att avsedd skyddseffekt uppnås.

Lämplig skriftlig information för varje aktuell personlig skyddsutrustning skall tillhandahållas och finnas tillgänglig inom företaget. Nynas tillhandahåller skriftliga användningsinstruktioner för den skyddsutrustning som Nynas tillhandahåller, medan respektive entreprenörsföretag ansvarar för att tillhandahålla instruktioner för sina skyddsutrustningar. Skriftlig användningsinstruktion krävs dock endast om det inte är uppenbart hur skyddet ska användas eller då det finns risk för felaktig användning som minskar skyddets avsedda effekt alternativt ger upphov till nya risker.

Förutom att följa upp att skyddsutrustningen används behöver Arbetsgivaren kontrollera att använd utrustning ger det skydd som skyddar mot aktuell risk d.v.s. att man valt rätt typ av utrustning samt att de eventuella olägenheter användningen ger upphov till är acceptabla.

I Arbetsmiljöverkets föreskrifter och allmänna råd finns en rad regler om användning av personlig skyddsutrustning. Se internet www.av.se/lagochratt

Som personlig skyddsutrustning räknas:

- Huvudskydd (skyddshjälm)
- Ögonskydd, ansiktsskydd
- Hörselskydd
- Andningsskydd, flyktmask
- Skyddshandskar
- Skyddsskor
- Skyddskläder

- Benskydd
- Fallskydd

All godkänd skyddsutrustning skall vara CE-märkt och tillhandahållas i Göteborg och Nynäshamn av respektive förråd.

Det straffrättsliga ansvaret då en anställd skadas på grund av underlåtenhet att använda anmodad och korrekt skyddsutrustning är riktad mot arbetsledningen.

Arbetstagarna har motsvarande ansvar att följa givna föreskrifter/instruktioner och använda de skyddsanordningar som behövs för att förebygga ohälsa och olycksfall. Vidare har användaren av skyddsutrustningen ansvar för att kontrollera att utrustningen är i gott skick, d.v.s. att bäst-före-datum ej passerat och att utrustningen ej är trasig, förorenad etc. så att dess funktion reduceras. Förorenade handskar eller arbetskläder etc. ska bytas ut eller tvättas för att inte utsätta användaren för ohälsosam kemikalieexponering. Förorenade eller repiga skyddsglasögon eller visir ska bytas för att ej hindra användningen p.g.a. otillräcklig sikt.

Skyddsutrustning ska förvaras så att den ej skadas, förorenas etc., men även så att eventuell spridning av föroreningar på utrustningen ej sprids. Arbetskläder och skyddsutrustning bör därmed generellt förvaras separerat från t.ex. privata kläder.

4.1. Skyddshjälm

Hjälm skall bäras inom lokalt anvisade områden.

För att ingen person skall komma till skada och för att inte arbetsledningen skall råka i en besvärlig ansvarssituation kommer inga avsteg från våra hjälmregler att tolereras.

4.2. Skyddsglasögon / ögonskydd / ansiktsskydd

I den personliga skyddsutrustningen ingår även ögonskydd för att förhindra skador vid vistelse i miljöer där stänk eller splitter kan förekomma. Skyddsglasögon med sidoskydd skall därför bäras inom samma områden som hjälm.

Detta innebär även att vid vistelse i sådana områden, t.ex verkstäder och laboratorier, där splitter eller stänk bedöms utgöra fara skall sådana skydd användas.

Observera att detta är ett komplement till tidigare beslutad personlig skyddsutrustning. Detta ersätter alltså inte kravet på t.ex visir vid provtagningar.

Följande typer av ögonskydd kan förekomma:

"Typ A" Skyddsglasögon med sidoskydd. Glasögonen skyddar ögonen men ger begränsat skydd runt omkring. De som behöver korrektionsslipade glas erhåller sådana. Närmaste chef skriver rekvisition och hänvisar till optiker. Glasens hållfasthet. Se AFS 1996:7.

"Typ B" Korgglasögon som sluter tämligen tätt mot ansiktet. Dessa skyddar såväl ögonen som områdena omkring ögonen. Större modeller kan bäras utanför korrektionsglasögon.

"Typ C" Ansiktsskärm som ger skydd för ögonen och delar av ansiktet. Den kan förutom att vara fäst i en ram även kombineras med en skyddshjälm. Huvudställningen ska kunna justeras till användarens huvudform. Se till att det finns avstånd mellan skärmen och nässpetsen. Ansiktsskärm finns även i nätutförande att fästa på skyddshjälmen vid arbete med röj- eller motorkedjesåg.

Anm.: De ögonskydd som finns monterade i hjälmar med integrerat visir är inte att betrakta som ögonskydd "Typ C" utan ska enbart betraktas som ögonskydd "Typ A".

"Typ D" Svetsskärm, med huvudställning eller hjälm, som ger skyddar ögonen och delar av ansiktet.

"Typ E" Handhållen svetsskärm som skyddar ögonen och delar av ansiktet.

"Typ F" Huva eller helhjälm som skyddar huvud, hals och ögon.De kan kombineras med andningskydd.

Mekaniska faktorer	Lämpligt ögonskydd
Flygande partiklar, damm, stänk	A, B
Flygande splitter med hög hastighet, även vid högtryckssprutning	(A, B), C
Flygande damm	A, B
Värmestålning	C, D, E
Sågsprut vid arbete med motorsåg eller röjsåg	C
Kemiska faktorer	Lämpligt ögonskydd
Syror, lut	B, F
Dimma, rök	B, F
Vätskestänk	B, C
Gas, ånga	B, F
Lösningsmedel	B, F
Bitumen	C
Optiska faktorer	Lämpligt ögonskydd
Svetsblänk	D, E
Ultraviolet (UV) stålning	A, B, D
Infraröd (IR) strålning	A, B, C, D
Laser	A, B
Starkt ljus, solljus	A, B

Exempel på arbeten där ögonskydd ska användas:

- Alla arbeten som kan ge upphov till kringflygande partiklar, exempelvis slipning, smärgling, kapning, bilning, mejsling, skjutning med bultpistol. Vid varje smärgel eller slipmaskin ska finnas tillgång till ögonskydd "typ B".
- Alla arbeten på utrustning och ledningar innehållande vätskor eller gaser under tryck (manövrering av ventiler, stopp och start av pumpar och liknande arbeten, reparationer). Även vid provtagning.
- Hantering av kemikalier och dammande material (se skyddsblad).
- Vid alla svetsnings- och skärningsarbeten.
- Vid högtryckssprutning ska ögonskydd användas om spruttrycket övergår 25 bar samt ansiktsskydd användas om spruttrycket övergår 200 bar.

Anslag med påminnelse om ögonskydd ska finnas vid maskiner och arbetsplatser, t.ex provtagningsplatser, där speciell uppmärksamhet måste iakttas.

4.3. Hörselskydd

Huvudregeln är att arbetsmiljön skall vara sådan att hörselskydd normalt inte skall behövas. På vissa ställen har inte förebyggande åtgärder kunnat vidtas. Vissa arbeten av kortvarig och tillfällig natur kan också innebära förhöjda bullernivåer. I dessa fall skall hörselskydd användas.

Om bullerexponeringen är lika med eller överstiger 80 dB (undre insatsvärde) skall arbetstagaren få tillgång till hörselskydd.

Om bullerexponeringen är lika med eller överstiger 85 dB (övre insatsvärdena) skall hörselskydd användas.

Tre typer av hörselskydd tillhandahålls:

1. Skyddskåpor, med bygel eller att fästa på hjälmen.

2. Skyddskåpor med headset för den interna kommunikationsradion inom driften.
3. Proppar.

I alla lokaler med hög bullernivå ska lämpligt hörselskydd användas.

Undvik att smutsa ner proppen för att undvika irritation och infektioner i örat. Använd propp ska kastas i sopkärl eller papperskorg.

4.4. Andningsskydd

I arbetssituationer där hälsovådliga gaser eller dammkoncentrationer förekommer ska andningsskydd bäras.

Vid användning av mask utan övertryck ska observeras att för skäggiga personer uppnås inte fullständig tätning mot ansiktet.

Det är viktigt att följa informationen om de ämnen som ska hanteras utifrån aktuella säkerhetsblad/varuinformationsblad som tillverkare/leverantör tillhandahåller.

För att få rätt filter till skyddsmasken ska filterleverantörens filtervalsguide följas. Vid frågor kontaktas HSE-avdelningen.

Anm. 1: Datummärkning på gasfilter gäller obruten förpackning.

Anm. 2: Halvmasker 3M, 4000 serien, den s k Flugan som hämtas ut på förråd är utförda så att de ska kastas efter högst en månad eller när filtret är mättat, vilket som inträffar först. Detta gäller när den förslutna förpackningen är bruten oavsett om masken har använts eller inte. Öppna därför inte förpackningen innan masken ska användas.

Vid arbeten där hög gaskoncentration eller låg syrehalt förekommer/förväntas förekomma skall friskluftsmask användas. Friskluftsmasken ska vara kopplad till friskluftstuber eller kompressor som komprimerar ren uteluft (beakta vart kompressorn placeras), men får inte kopplas till tryckluftssystem eller motsvarande då det inte kan garanteras att gas i rörsystem är ok att inandas.

4.5. Handskar

Läderhandskar skyddar händerna mot skarpa kanter, grader o dyl, men kan även skydda mot fallskador då de gör användaren mer benägen att hålla i trappträcken etc. Användning av handskar inom processområde bör därför eftersträvas och uppmuntras även om det inte är ett krav eftersom många arbetsuppgifter är svåra att utföra med handskar på.

Vid arbeten med petroleumprodukter och/eller kemikalier ska handskar av plast eller gummi användas. Följ de anvisningar som ges på säkerhetsblad/varuinformationsblad vid val av lämpliga skyddshandskar.

När risk för brännskada föreligger, t ex hantering av varm bitumen, skall handskar som skyddar mot värme användas.

Kontrollera alltid att handskarna är rena inuti innan de tas på.

4.6. Skyddsskor / stövlar / fot- och benskydd

Alla anställda ska använda skyddsskor/stövlar inom anvisade områden. Dessa ska vara utrustade med stålhätta och oljebeständig sula. Skorna/stövlarna kan även vara utrustade med spiktrampsskydd. Trätöfflor utan stålhätta och stöd för hälen eller mjuktofflor får inte användas inom områden där skyddsskor ska

användas.

Vid körning av motorfordon och truckar är det absolut förbjudet att använda trätofflor eller skor utan stöd för hälen.

Vid arbete med motorkedjesåg ska skyddskängor eller skyddsstövlar med sågskydd mot skador från motorsågskedjans användas. Se NMS 002350 - Identifiering, implementering och uppföljning av lagar och andra krav inom HSE, Sverige

Fot- och benskydd ska användas vid högtryckssprutning om spruttrycket övergår 25 bar. Sådana fot- och benskydd skall väljas som täcker de delar av fot och ben som vid normalt arbete kan riskera att träffas av vattenstrålen och som motstår genomslag av vattenstrålen under tillräckligt lång tid för att hindra personskada.

4.7. Sele och säkerhetslina som fallskydd eller evakueringshjälpmedel

Vid arbeten ovan mark på platser där annan betryggande säkerhet mot fall till lägre nivå inte kan uppnås ska fallskydd med säkerhetslina användas. För minimera de risker som är förknippade med felaktig fastsättning eller längd på säkerhetslinan, samt risk för skador av att bli hängande i linan ska följande villkor vara uppfyllda:

- Endast den som har erforderlig utbildning får använda sele med livlina; linjechef eller den som anlitar entreprenör ansvarar för att kontrollera utbildningsbevis
- En skriftlig instruktion för den aktuella utrustningen ska finnas tillgänglig för användaren; ägaren av utrustningen ska tillhandahålla instruktionen
- En plan för säker nedtagning av person som blivit hängande i linan ska finnas - Räddningstjänsten har kompetens för detta, men om det finns behov av snabbare evakuering t.ex. om personen blivit allvarligt skadad i fallet eller snabbt behöver evakueras ur en farlig miljö behöver andra alternativ övervägas
- Erforderlig utbildning för säker nedtagning av person som blivit hängande i linan ska innehas av den som ska sköta räddningsarbete och övningar bör genomföras återkommande
- Endast helkroppssele får användas
- Livlinan skall anpassas till arbetshöjd och tillfredsställande fastsättningsanordningar skall finnas
- Ensamarbete får ej ske (gäller ej selar med långsam automatisk nedfyrningsfunktion som planeras att användas eller används på lastplatser för emulsioner)
- Innan utrustningen används ska person med tillräcklig kompetens kontrollera att utrustningen är hel och komplett samt att den blivit korrekt monterad

Sele och lina kan även användas som hjälpmedel för snabb evakuering ur t.ex. slutna utrymmen t.ex. då luftens sammansättning befaras riskabel och det ej anses lämpligt att säkerhetsvakt eller motsvarande tar sig in i det slutna utrymmet för att undsätta. Sådant evakuering är dock ofta svår att genomföra och behöver planeras noga med hänsyn till hur utrustningen ska göra nytta eftersom det inte är helt lätt att få ut en person bara genom att dra i en lina. Användning av tripod bör definitivt övervägas för att ge den kraft som krävs. Denna typ av arbeten väntas dock normalt inte förekomma inom Nynas (se krav på isolering av processutrustning) och ska alltid undvikas om möjligt.

4.8. Skyddskläder

Skyddskläder ska inte förväxlas med arbetskläder. Skyddskläder är olika former av klädesplagg som är speciellt utformade för att ge ett extra skydd mot t ex kemikalier och värme/kyla. Se även pkt 5.2

Vid arbeten där risk för spill av hälsovådliga ämnen förekommer ska speciell skyddsutrustning enligt för arbetet given instruktion användas (se även säkerhetsblad).

Vid arbeten med motorkedjesåg ska skyddsbyxor med sågningsskydd alltid användas Se NMS 002350 - Identifiering, implementering och uppföljning av lagar och andra krav inom HSE, Sverige.

4.9. Flytväst

Då krav på flytväst föreskrivs, generellt eller efter riskbedömning, skall flytvästen minst uppfylla följande:

SS-EN 395-100 Newton-klassen

Räddningsvästar i 100N-klassen har flytkraften koncentrerad framtill och har stor krage. Västen hjälper en person till ryggläge. 100N-flytvästar är lämpliga för både simkunniga och icke simkunniga personer.

SS-EN 396-150 Newton-klassen

Uppblåsbara räddningsvästar som när de är uppblåsta har god vändningsförmåga. Finns med automatisk eller manuell gasuppblåsning. Uppblåsbara räddningsvästar erbjuder i ouppblåst form inte någon bärförmåga. Därför rekommenderas dessa endast för simkunniga personer. För personer från 40 kg. Västar med gasuppblåsning skall kontrolleras av kompetent person 1 gång/år.

Anm.: Den interna Räddningstjänsten i Nynäshamn använder flytoveraller vilka är certifierade enligt SS-EN-393 och ISO som sjöräddningsdräkt. Dessa ersätter flytväst för Räddningstjänsten.

5. Instruktion för raffinaderiet i Nynäshamn

Förutom vad som sägs under punkt 4 - Generell instruktion, gäller följande

5.1. Personlig skyddsutrustning

Inom skyltat område är följande personlig skyddsutrustning och klädselobligatorisk

- Hjälms med hakband
- Skyddsglasögon med sidoskydd
- Heltäckande klädsel med integrerat varsel eller varselväst.
- Skyddsskor med stålhätta

Anm.: Hörselkåpor/headset ersätter inte hakbandet på hjälmen.

Anm: För avdelningarna PG och MTS gäller krav på höga skyddsskor.

Långbyxor ska bäras vid alla byggnads-, montage-, drift- och underhållsarbeten. Arbetsbyxor kan förses med fickor för knäskydd vid behov.

Krav på heltäckande klädsel gäller även inomhus vid arbeten där det finns risk för att komma i kontakt med heta flöden eller föremål som kan ge upphov till brännskador liksom vid risk för hudirriterande ämnen.

Vid arbeten i närheten av maskiner med rörliga delar får lösa klädesplagg, t ex slips eller vida kläder inte användas. Ringar bör undvikas vid vissa arbetsmoment.

5.2. Arbetskläder

De fria arbetskläder som Nynas tillhandahåller genom hyresavtal med leverantör för egen personal inom drift (produktionsgruppen) och underhåll (el/instrument/mekan) skall uppfylla följande krav:

- de skall vara flamskyddade, för elektriker ska de även klara ljusbåge
- de skall vara varsel och uppfylla EN471, klass 1 eller 2.

Anm.: Med EN471 avses:

EN471 klass 1. Ger lägsta skydd. Den totala fluorescerande ytan skall vara minst 0,14 m² och reflexytan 0,10 m².

EN471 klass 2. Ger ett väsentligt bättre skydd än klass 1, speciellt i dagsljus, skymning och dimma. Den totala fluorescerande ytan skall vara minst 0,50 m² och reflexytan 0,13 m².

5.3. Flyktmask svavelväte / svaveldioxid

I NSP-anläggningarna på raffinaderiet produceras och hanteras relativt stora mängder svavelväte. Baserat på en omfattande riskanalys med bland annat spridningsberäkningar har förebyggande och begränsande åtgärder vidtagits. Eftersom svavelväte är en mycket giftig gas kompletteras de förebyggande åtgärderna med att införa ett obligatoriskt medförande av flyktmask (Dräger PARAT 3200) då man av olika anledningar vistas inom processområdet.

OBS! Flyktmasken är försedd med datum, månad + år, som visar hur länge masken kan förvaras i obruten förpackning. När detta datum har passerats byts flyktmasken mot ny på förråd.

OBS Flyktmasken är avsedd för engångsbruk och får bara användas för att sätta sig i säkerhet vid ett eventuellt utsläpp. Den får aldrig användas vid insatser i nödlägen.

Enligt tekniskt datablad från Dräger Safety är flyktmaskens filter, ABEK15, avsett för svavelväte (H₂S), svaveldioxid (SO₂), ammoniak (NH₃) och även en del andra gaser som inte förekommer på raffinaderiet.

5.4. Personburen gasvarnare

I de fall riskbedömning visar på behov av personburen gasvarnare skall rutiner i SOP Gasprovning (gasmätning) och gasvarning med Personburen gasvarnare Nynäshamnsraffinaderiet följas (NMS 002125).

6. Instruktion för raffinaderiet i Göteborg

Förutom vad som sägs under punkt 4 - Generell instruktion, gäller följande

6.1. Riskbedömning

Följande riskanalyser avser att täcka de krav som finns på riskbedömningar enligt ovan:

- Arbetsmiljöriskanalys (övergripande risker för hela raffinaderiet)
- Jobbriskanalyser och arbetstillståndsförfarande täcker detaljerade risker i samband med underhållsarbeten
- Riskgranskning av driftinstruktioner täcker risker för driftpersonalens ordinarie arbetsuppgifter

6.2. Instruktioner för användning av skyddsutrustning

Av den skyddsutrustning som tillhandahålls av Nynas är det endast friskluftsmaskerna med friskluft i tuber som anses kräva instruktion för användning, vilket återfinns i NMS 004667 samt särskild demonstration och övning, vilket erbjuds i samband med brandövningar. I övrigt ges erforderlig utbildning i samband med den interna säkerhetsutbildningen.

6.2 Personlig skyddsutrustning

Generella krav på skyddsutrustning inom olika områden framgår av Göteborgs säkerhetsbestämmelser för raffinaderiet i Göteborg. (NMS 002368:). Specifika krav för olika arbetsuppgifter framgår av instruktioner eller arbetstillstånd för dessa uppgifter.

6.3. Arbetskläder

Nynas tillhandahåller fria arbetskläder som köps in från Grolls enligt avtal. De arbetskläder som köps in ska uppfylla följande krav:

- de skall vara flamskyddade, för elektriker ska de även klara ljusbåge
- de skall vara varsel och uppfylla EN471, klass 1 eller 2.

Anm.: Med EN471 avses:

EN471 klass 1. Ger lägsta skydd. Den totala fluorescerande ytan skall vara minst 0,14 m² och reflexytan 0,10m².

EN471 klass 2. Ger ett väsentligt bättre skydd än klass 1, speciellt i dagsljus, skymning och dimma. Den totala fluorescerande ytan skall vara minst 0,50 m² och reflexytan 0,13 m².

6.4 Personburna gasmätare

Krav på H₂S-mätare framgår av Säkerhetsbestämmelser för raffinaderiet i Göteborg medan krav på t.ex. syrgas- och kolvätemätare framgår av NMS 002770, Göteborg Arbetstillstånd (se länk: [📄](#)).

7. Instruktion för svenska depåer/emulsionsanläggningar

7.1 Personlig skyddsutrustning

Generella krav på skyddsutrustning inom olika områden framgår av "Säkerhetsbestämmelser för svenska depåer och emulsionsanläggningar" (NMS 002267: [📄](#)) Specifika krav för olika arbetsuppgifter framgår av denna instruktion eller arbetstillstånd för dessa uppgifter.

Version på engelska nedan

Personnel protective equipment / Workwear

[Dokumentlänkar](#)

[Bifogade filer](#)

Last updated 2015-12-04 08:47:42 by Azra Bajramovic/NHN/SE/Nynas